

Retkeilijä

TRL – 48 vuotta toimintaa Nro 2 12.12.2019

Kiitämme kohti kevättä...

Kuva: Kari Neuvonen.

Työväen Retkeilyliiton majat ovat hiihto- ja patikkaretkien mainiot tukikohdat

Länsi-Lapin majat Ylläs-Pallas – kansallispuiston kupeilla:

Varkhanmukka, jossa ovat tilava Kelokämpä, Tiirikämpä, Liiterikämpä ja Suaskummun kammi

Rihmakuru, jossa neljä kämpää, joista maisema Pallaksen tuntureille

Pohjois-Karjalassa on tilava Ukonjoen kämpä, jonka pihapiirissä Einari-kämpä

Tutustu nettisivuihin www.tyovaenretkeilyliitto.com
Varaa ajoissa kämpä parhaille hiihtoviikoille.
Soita liiton toimistoon puh. 045 1369 744 tai sähköp. tyovaenretkeilyliitto@gmail.com

Rihmakurun majoilta avautuu näkymä Pallakselle. Kuva: Kari Neuvonen.

TRL-Retket
www.tyovaenretkeilyliitto.com

25.–26.1. Akkojen räpimisetretki Karnaisten maisemissa

31.1. – 2.2. Ukkojen luontoretki Järvenpäässä

29.2. – 1.3. Pyry-päivät ja Nuuksion kansallispuiston 26-vuotisjuhla

Nuuskion Stenbackassa

28.3. – 4.3. TRL:n hiihtoviikko Rihmakurussa

Lisätietoja sivulla 16.

TYÖVÄEN RETKEILYLIITTO ry

Luonnonystävien kansainvälisen Liiton (Naturfreunde Internationale, NFI) Suomen jäsenjärjestö, perustettu 1971.

Toimisto: Sturenkatu 27, 4. krs.
00510 Helsinki

puh. **045 1369 744**

tyovaenretkeilyliitto@gmail.com

www.tyovaenretkeilyliitto.com

www.nf-int.org tai www.nfi.at

Palvelemme: ti, ke, to klo 9-16

Järjestösihteeri: Tiina Sinervo

Puheenjohtaja: Hannu Puhalainen,

puh. 040 588 1439

TRL:n tili:

Nordea FI66 1521 3007 1194 58.

Retkeilijä-lehti:

Toimitus Hilikka Laitinen,

puh. 0440-500354,

hilikka.laitinen@gmail.com

ISSN 0783-165X

Painopaikka: Plus Digital Oy, Lahti

Tämä uusikin Retkeilijä-lehti on luettavissa, niin kuin myös aikaisempia numeroita, TRL:n nettisivuilla näköissivuina. www.tyovaenretkeilyliitto.com

TRL:n majatalkoot

21.-24.5. 2020

Ukonjoella

5.-13.6. 2020

Lapin majoilla

TRL:n majahinnat löytyvät www.tyovaenretkeilyliitto.com sivulta Majat / Majamaksut sekä tämän lehden sivulta 12.

Rinkka vai reppu...

Tervehdys kaikki retkeilijät ja kaikki retkeilystä pitävät. Kädessäsi on nyt toinen uudistettu Retkeilijä-lehti. Ensimmäinen täysin uudistettu lehti sai hyvän ja kannustavan vastaanoton, joten uskalsimme jatkaa samalla tiellä. Lehteä pitää kehittää aika-ajoin ja pyrimme kehittämään lehteä entistä lukijaystävällisemmäksi.

Retkilehdessä 9/19 kirjoitti Petri Laine pääkirjoituksen aiheesta "Ilmaisia autiotupia ei ole" jossa hän vertasi Suomen ja Ruotsi autiotupia. Olen hänen kanssa samaa mieltä, että kaikki maksaa. Metsähallitus kipuilee autiotupien ylläpitokulujen kanssa ja pitköspuiden ja tupien huoltoon ei valtio budjetoit tarpeeksi rahaa. Kuljettuani Ruotsin pohjoisilla reiteillä tein huomioita, että reiteillä kulki paljon nuorisoa ja melkein kaikilla oli selässään vain päiväreppu. Ensimmäisellä autiotuvalla selvisi, että tuvat olivat täysin varusteltuja rakennuksia tunturis-

sa työntekijöineen, saunoineen, keittiöineen ja makuutiloineen. Olisiko meillä Suomessa mahdollisuus samanlaiseen jossain kansallispuistossa. Tietysti tämä maksaa, olemmeko valmiit henkilökohtaisesti maksamaan vähän. Olemme tottuneet maksamaan jo latu- ja moottorikelkkapoolle käyttömaksua. Joten jos luontoon pääsee patikoimaan muutaman kilon rinkkapainolla 20-kilon painoon verrattuna niin ehkä tässä olisi Metsähallitukselle mietittävää.

Toinen asia joka on puhuttanut ja mietityttänyt tässä syksyn aikana on nämä ihmeelliset kivikasat, joita on ilmestynyt tunturien ja vaarojen huipuille. Ymmärrän nämä polkumerkkeinä kivirakoissa, mutta puhtailla paljakoilla ei ole niiden paikka.

Toivon kaikille Retkeilijöille Hyvää Joulua ja ensivuodelle hyviä ja antoisia seuraretkiä.

Hannu Puhalainen, puheenjohtaja

Kiinteistötoimikunnan kuulumisia

Lapin majoilla talkoitiin kesäkuussa ahkerasti. Kämpät siivottiin, polttopuita tehtiin varastotäyteen, Käkälönkin sauna saatiin pikku viilaamista vaille valmiiksi. Nuotiopuitakin kannettiin tulipaikoille ettei tarvitse kallista ostopuuta poltella. Ukonjoella on myös talkoiden aikana siivottu kämppiä ja tehty tarpeellisia korjauksia, Heikki on asentanut Piilo-huoneeseen uuden kaminan ja nyt ei vedon kanssa pitäisi olla ongelmia ja lämpöäkin riittänee. Kaminan lämmitysvinkki: Tee ensin pikkupuista hiillos ja lataa sitten pyöreää puuta pesä täyteen. Sitten vetoa pienelle niin kamina antaa lämpöä koko yön.

Ukonjoelle on hankittu lähettävä valvontakamera ehkäisemään luvattomien kävijöiden vierailuja. Näin voimme myös vertailla kävijöiden määrää ja kerty-

neitä kämppämaksuja. Valitettavasti näyttäisi että ns vapaamatkustajia joukostamme löytyy, onneksi vain hyvin vähän. Hankimme kokemuksia kamerasta. Jos se hyväksi havaitaan niin laitamme samanlaiset myös lapin majoille.

Muutaman hiljaisemman vuoden jälkeen metsästysseurueet ovat jälleen aiheuttaneet niin sanottuja turpakäräjiä Ukonjoella. Kaikilla pitäisi olla turvallinen ja viihtyisä olo kämppillämme. Liittohallitus päätti että v. 2020 alusta on ampuma- ja muiden aseiden tuonti Ukonjoen kämppälueelle kielletty. Aseita ei saa olla edes autoissa. Valitettavasti vastuulliset metsästäjät joutuvat kärsimään muiden hölmöilystä mutta kyllähän Karjalasta kämppiä löytyy.

Tulevaisuuden visioita: Puun kulutus Varkhanmukassa on kävijämäärään suhteutettuna varsin

suurta. Tämä johtunee siitä, että siellä käydään muutaman hengen ryhmissä. Sauna on kuitenkin todella iso ja vaatii lämmitäkseen varsin paljon puuta. Mietinnän alla on rakentaa sinne pienempi sauna. Tämä kuitenkin maksaa melko paljon. Olisiko Han Hyvänmielen keräys osarakaisu? Kelokämpä on melkoisen pimeä, suunnitteilla on laittaa muutama suurempi ikkuna valoa antamaan.

Vaunuilla, matkailuautoilla ja teltoilla yöpyjät, kirjatkaa käyntinne Varkhanmukassa Kelon vieraskirjaan, Rihmakurussa Rihma Ykkösen kirjaan ja Ukonjoella keittiössä olevaan kirjaan, siis siihen valkoiseen kirjaan, ei tarinavihkoon.

Kiitokset ahkerille talkoolaisille!

Hyvää Joulua ja Uutta vuotta.

Kiinteistötoimikunta

Hyvän mielen keräys

Majamme kaipaavat joka vuosi huoltoa ja parannuksia. Haluamme pitää majat sellaisessa kunnossa, että niissä on miellyttävää viettää omatoimista, liikunnallista vapaa-aikaa.

NYT ON lisäksi "Pikkusaunan" aika! Kukapa ei haluaisi kylpeä kotoisessa Varhanmukkan pikkusaunassa! Se lämpää nopsasti pienellä määrällä puita, antaa hyvät löylyt ja on oiva naapuri isolle saunalle silloin, kun pienellä porukal-

la kylvetään. Mitään ei saa ilmaiseksi, ei pikkusaunaakaan. **Siksi keräämme nyt eritoten pikkusaunaa varten varoja.**

Lahjoittamalla sopivan summan tilillemme olet mukana "Hyvän mielen pikkusaunakeräyksessä" Lahjoituksia voi osoittaa Työväen Retkeilyliiton tilille Nordeaan FI66 1521 3007 1194 58 Viitteenumeron on 11633.

Kiitos lahjoittajille, tavataan pikkusaunan lauteilla!

Tiina Sinervo

Työväen Retkeilyliiton uusi järjestösihteeri

10

kysymystä Tiinalle

1. Miltä nyt tuntuu olla meidän ”retkeilyhassujen” parissa

Olen innoissani ja utelias näkemään ja kuulemaan kaikkea uutta, mitä tämä tuo tullessaan.

2. Mitä oletkaan tehnyt tätä ennen?

Olen toiminut järjestöasiiantuntijana, joten yhdistystoiminta on minulle tuttua ennestään.

3. Oletko jonkun TRL:n jäsenen jäsen?

Olen äskettäin liittynyt Järven piiriin Retkeilyliittoon.

4. Mistä päin Suomea olet kotoisin? Mikä sieltä jäi parhaana muistona mieleen?

Olen kotoisin Itä-Helsingistä, Marjaniemestä. Meri on jäänyt mieleen parhaana muistona, koska kesällä merellä käytiin uimassa, soudeltiin sekä kalastettiin ja talvella luisteltiin, hiihdettiin sekä käytiin pilkillä. Pidän vieläkin jäällä tai tasamaalla hiihtämisestä.

5. Mistä liikuntalajista pidät eniten? Miksi?

Pidän pyöräilystä ja uimisesta. Pyöräilyssä näkee maisemia ja liikkuu nopeasti paikasta toiseen ja pyöräilyä voi hyödyntää työmatkaliikenteessä. Uiminen kohottaa kuntoa tehokkaasti, tosin minulla uiminen on vaihtunut vesijuoksuksi, mutta tehokasta sekin on.

6. Oletko jo ehtinyt tutustua majoihimme?

Alkukesästä kävin pikaisesti Ukonjoella tutustumassa. Varkhanmukassa ja Käkkälössä olin kesäkuun alussa talkoissa mukana pari päivää ja nyt syksyllä ruskan aikaan kävin Rihmakurussa. Ihania paikkoja kaikki ja Suaskumpu näyttää ihan hobitin kodilta hobbittikylästä, sitä on vaikea kuvaila ulkopuolisille, se täytyy käydä itse katsomassa.

7. Jos olisit lintu, mikä lintu olisit? Miksi?

Olin peipponen, koska haluaisin pirteänä tirkutella keväällä aamuauringossa.

8. Mielilaulusi, runosi, kirjasi?

Olen kirjojen suurkuluttaja. Minulla on yksi kirja iltalukemisenä ja yksi kirja työmatkoilla, joten luen kahta kirjaa samaan aikaan.

Tiina tyttärensä kanssa metsässä kuuntelemaan kuuluko lintujen laulua. Kuva Miia Lehto.

Kun ihastun johonkin kirjaan, etsin saman kirjailijan muita kirjoja ja luen seuraavaksi ne. Viimeksi olen lukenut Camilla Läckbergin sarjaa.

9. Kuka mahtokaan sanoa ”Kaikki syyt, jotka estävät meitä liikkumasta ovat tekosyitä.”

Olisikohan ollut presidenttimme Urho Kekkonen.

10. Mottosi, eli elämänohjeesi?

Asioilla on tapana selvitä. Kiitos haastattelusta Tiina. Toivon sinun viihtyvän parisammme.

Hilkka

Jorma Ekholmin ajokilometrit täyttyivät

Jorman ensimmäinen ajomatka Riihimäen Retkeilyliiton kanssa oli syksyllä 1995 jolloin mieheni Olavi pyysi serkkunsa kuljettajaksi, kun tiedettiin, että matka on meille todella raskas poikamme poismenon johdosta.

Ruskaretkelle oli tulossa muitakin kuin oman seuran jäseniä. Ellen Granholm oli organisoinut ”rapakon” takaa Oaklandista Annan ja Lucyn, kaksi pirteää, uteliasta ja iloista naista. Jorma haki ison ryhmän Ruskeasuolta ja matka jatkui nähtävyyksiä ihastellessa Varkhaanmukkaan.

Amerikkalaisetkin huomasivat millainen herrasmies Jorma oli, niinpä Lucy kutsuikin häntä Handsome George.

Jorma syntyi 3.6.1953 Hyvinkäällä, hän kuoli 18.10.2019 Koivikkokodissa, pitkälliseen sairautteen. Vaikka hän sitkeästi sinnitte-

li eläen täysipainoista elämää tähän viimeiseen kesään jolloin sairaus lopulta vei voiton.

Paikallislehdessä 18.12.2015 oli kirjoitus, missä mainittiin, että ”Jormalle myönnettiin Suomen Yrittäjien timanttiristi 40 vuoden palveluksesta Ventoniemen Sora Oy:ssä”. Ventoniemen linja-auto oli Jorman ajopelinä pohjoisen retkilläkin. Hän järjesti lomansa niin, että pääsi kuljettamaan meitä ja etenkin hiihtoreissut ovat jääneet ikuisesti mieleen, kun saimme koko viikon olla hänen kanssaan matkalla. Majoituspaikat vaan vaihtelivat, kun ryhmän koko suuren ja osanottajille tuli ikää ja rajoitteita. Kiitollisena muistelen Jormaa ja hänen myönteistä asennettaan kaikilla matkoillamme yli 20 vuoden aikana.

Jorma muutti Riihimäeltä Ryttylään ja sieltä Janakkalaan. Vi-

Jorma Ekholm oli Riihimäen Retkeilyliiton luottokuljettaja, aina avulias ja huomaavainen. Tässä ollaan lähdeksä pitkä matkalle kohti Pykeijaa v. 2015. Toinen kuljettaja takana on Pekka Suomi.

meisen kerran puhuessani Jorman kanssa puhelimesta hän kertoi hoitosuunnitelmista, niin sanoin, että tulen Koivikkokotiin häntä katsomaan. Hänen sisarensa Irma laittoi 9.10. minulle viestin Jorman siir-

rosta Koivikkokotiin. Seuraavana päivänä menin katsomaan, vein hänelle kukkia ja sanoin, että nyt on minun vuoroni, sinä olet tuonut minulle kukkia aina ennen joulua. Kerroin myös kiitollisuuteni lapinmatkoista, etenkin ensimmäisestä. Tapaaminen oli tosi lämmin, hänellä oli hyvät puristusvoimat käsissä. Jari poika oli isänsä tukena loppuaikana melkein joka päivä ja vaimo Riitta vietti kaikki yöt Jorman vierellä. Jormalla oli aina joku läheinen paikalla, myös sisar Irma oli loppuaikana usein katsomassa ainoaa veljeään.

Sunaustilaisuus oli Pyhän Laurin kirkossa Janakkalassa läheisten kesken. Kaunis kirkko ja aurinkoinen päivä herkisti meidät kaikki. Kiitollisena Jormaa muistaen ja voimia lähiomaisille, teitte arvokasta työtä.

Alli Luhti, RiRet

Kansanpuiston kota tarjosi retkeilyhenkiselle porukalle oivalliset puitteet.

Kuusankosken Retkeilijät juhli 40-vuotistaivaltaan

Vuosi 2019 on ollut Kuusankosken Retkeilijät ry:lle merkittävä vuosi, sillä yhdistyksemme on perustettu 1979 ja täytti siis pyöreät 40 vuotta. Alkuvuosina jäsenmäärä kasvoi n. 100 jäsenellä vuosittain, huippuvuonna jäseniä oli peräti 1200 ja tällä hetkellä jäseniä on reilut 200.

Alku- ja huippuvuosien toiminta oli erittäin vilkasta ja liikuntapahtumia järjestettiin jopa viikoittain ja niihin osallistuttiin usein perhekunnittain. Toimintaa rahoitettiin talkootöillä, joita ennen oli tarjolla runsaasti. Vaikka jäsenkuntamme on ikääntynyt, on toimintamme edelleen vilkasta ja monipuolista, vaikka vauhti on ehkä hidastunut ja matkat lyhentyneet.

Uuden jaoston myötä mukaan tuli vapaaehtoistyö

Vuonna 2008 mukaan toimintaan tuli uusi jaosto, Kuuret 55+, jonka myötä Kuusankosken Retkeilijät ry alkoi osallistua kansainvälisiin EU-projekteihin, joista viimeinen päättyi v. 2017. Projektit puolestaan toivat mukanaan va-

paaehtoistyön, joka onkin nykyään huomattava osa toimintaamme. Käymme viikoittain ulkoilut-

tamassa vanhuksia neljässä eri palvelukeskuksessa. Useana vuonna olemme osallistuneet maanlaajui-

seen Vie vanhus ulos -kampanjaan, ja niissä olemme aina olleet ensimmäisten joukossa. Ulkoilutuksen lisäksi muita vapaaehtoistyömuotoja ovat muistijumpan, tuolijumpan ja mölkkypelin järjestäminen, vanhusten virkistystoiminnan järjestäminen tai siinä avustaminen. Lisäksi mukana ovat vielä erilaiset kaupunkiympäristön siivoustalkoot, hautausmaiden haravointitalkoot sekä atk-tuki.

Yhdistyksemme toiminnassa tämä juhlavuosi näkyi vuoden mitaan eri tapahtumissa. Ensimmäisen kerran sitä juhlustettiin helmikuussa pidetyssä matkailu- ja retkeilyllä puheenjohtaja Simo Korpelaisen kokoamalla historiikilla yhdistyksen toimihenkilöistä sekä digitoiduilla valokuvilla. Kuvat olivat eri vuosikymmeniltä, ja ne varmasti nostivat muistoja monen pitkäaikaisen retkeilijän mieleen.

Huhtikuussa teimme Lappiin, Raattaman kylään nostalgisen hiihtomatkan, jolla myös juhlustettiin yhdistyksen 40-vuotista taivalta. Raattama on ollut Lapin-koh-

Kunniapuheenjohtaja Tauno Hellsten sai ruusut seuran puheenjohtajalta Simo Korpelaiselta. Kuva Leena Jäppinen

teemme jo vuosikymmeniä. Matkan toteuttamiseen haettiin ja saatiin apuraha Kymin 100-vuotisäätiöltä.

Juhlatapahtumassa muisteltiin ja tarinoitiin

Juhlavuoden päätapahtuma järjestettiin 14.8., jolloin Kuusankosken Retkeilijät ry kokoontui Kettumäen kansanpuistoon yhdistyksen 40-vuotisjuhlatapahtumaan. Tavoitteena oli viettää ilta yhdessä vanhojen ystävien kanssa, nauttia elävästä musiikista ja tarjoilusta sekä muistella menneitä tapahtumia ja edesmenneitä yhdistyksen jäseniä. Kansanpuiston kota tarjosikin illalle erinomaiset retkeilylliset puitteet.

Tauno Hellsten toivotti kaikki tervetulleiksi, ja sitten siirryimme katsomaan yhdessä kaitafilmitä digitoitua videota ”KuuRet-ruska”, joka kertoi yhdistyksen järjestämästä Varkhanmukkan-vaelluksesta syyskuussa 1989. Video toimikin oivana alustuksena, varsinkin kun paikalla oli myös kyseisellä vaelluksella mukana olleita.

Pohjaa muisteluille antoi myös Simo Korpelaisen esittämä Kuusankosken Retkeilijöiden täydennetty historiikki, jossa hän tällä kertaa selvitti myös yhdistyksen eri toimintamuotoja sen 40-vuotisen taipaleen aikana. Suuri osa näistä on säilyttänyt asemansa yhdistyksen nykyisessäkin toimintasuunnitelmassa. Videon ja historiikin pohjalta jäsenet muistelivat eri tapahtumia, retkiä ja matkoja, ja näistä tarinoista nautimme myös me, jotka emme olleet vielä silloin toiminnassa mukana.

Koska yhdistys halusi kiittää perustajajäseniään, entisiä puheenjohtajiaan, nykyistä puheenjohtajaa sekä pitkäaikaisia toimihenkilöitä, heille kullekin lähetettiin henkilökohtainen kutsu saapua tilaisuuteen, jossa heidät kukitettiin. Ruusujen lisäksi he kaikki saivat myös lämpimän raukaisen Arja Lindbergiltä ja raiкуvat aplodit muilta osallistujilta.

Syyskokous 11.11. oli viimeinen tilaisuus, jossa muun ohjelman jälkeen juhlistettiin 40-vuotista toimintaa leivoskahveilla ja valitsemalla yhdistykselle kunniapuheenjohtaja. Kunniapuheenjohtajaksi valittiin Tauno Hellsten, joka toimi yhdistyksen perustamiskokouksessa v. 1979 sihteerinä ja myöhemmin pitkään puheenjohtajana. Hän jatkaa aktiivista toimintaansa edelleen ja on yhdistyksen kantavia jäseniä.

Helena Arola

Kunnianosoituksia

Työväen Retkeilyliitto jakoi 18.5. 2019 liittokokouksessaan Janakkalassa opetusministeriön myöntämiä ansiomerkkejä pitkäaikaisille ja ansioituneille jäsenilleen.

Merkin saivat:

Ellen Granholm/TMMR	ansioristi
Tauno Hellsten/ KuuRet	ansiomerkki
Hilkka Laitinen/ER	ansiomerkki

Pohjois-Karjalan maakunnan JärjestöStaraksi 2019 on valittu Karjalan Retkeilijöiden puheenjohtaja Juha Hämäläinen. Pohjois-Karjalan Järjestöasiain neuvottelukunta JANE valitsee vuosittain nimityksen.

Järjestöstara-palkinto luovutetaan henkilölle, joka omalla toiminnallaan on edesauttanut, innostanut ja rakentanut yhteistyötä järjestön/järjestöjen toiminnan mahdollistamiseksi maakunnassa.

Juha ja pysti luovutustilaisuudessa 16.11.19. Kuva: Veera Ristikartano

NFI-muistoja

Suuri ja innostunut TRL-ryhmä lähti bussilla että lentokoneella juhlimaan kutsuttuina vieraina NFI:n 100-vuotisjuhlaa 1995. Kaikenkaikkiaan meitä oli yli kaksikymmentä henkeä. Kuvassa on ryhmä Wienissä. Siellä näyttää olevan tuttuja kuten Pertti Mikkela, Lipe Marjanen, Hilkka Laitinen, Raili Malaska, Liisa Niskanen, Camilla v. Bonsdorff, Ritva Vastamäki, Arvi Malaska. Kuka tunnistaa lisää?

Isoon puistoon Wienissä istutettiin puita. Suomalaiset istuttivat koivun yhdessä Ruotsin edustajan kanssa. Vas. Ellen Granholm, Ruotsin edustaja ja Ilpo Rossi. Kuva: Hilkka Laitinen.

TRL suunnittelee matkaa Wieniin NFI:n 125-vuotisjuhlille

Alustava ajankohta on 11.- 15.6. 2020. Matkan hinta kahden hengen huoneessa on n. 1000 euroa. Tiedustelut: Hannele Pöllä, puh. 040 5048296 tai hannele.polla@kolumbus.fi

NFI-lehtinen

NFI on julkaissut toimintaansa esittelevän lehtisen ”Together for a promising future” Olemme kääntäneet lehtisen suomeksi. Sitä tullaan jakamaan jäsenyhdistyksiin myöhemmin.

NFI:n Luonnonystävien päivä 18.- 20.9.2020

NFI toivoo, että jäsenyhdistykset eri maissa järjestävät tuolloin jotakin toimintaa.

Saamme NFI:ltä aineistoa teemaan liittyen ja jaamme sitä edelleen jäsenyhdistyksillemme.

Länsi-Karjalan Retkeilijät 35 vuotta

Länsi-Karjalan Retkeilijät juhlisti toimintansa 35 vuotta 24.11.2019 järjestämällä juhlasyyskokouksen Outokummussa. Tilaisuuteen oli kutsuttu kättilö Sara Kinnunen kertomaan vuoden aikana tekemistään eripituisista Lapin vaelluksistaan, joista pisin kesti yli kaksi kuukautta. Sara oli laatinut erittäin mielenkiintoisen esityksen vaativasta retkivuodestaan lähtien valmisteluista toteutukseen.

Karjalan Retkeilijöiden puheenjohtaja Juha Hämäläinen ja sihteeri Liisi Juvonen sekä Outokummun Luonnonystävien puheenjohtaja Lauri Räsänen puolisonsa Riitan kanssa kävivät onnittelemassa juhlivaa yhdistystämme. Juhlakahvittelun lomassa ojennettiin pronssinen ansiomerkki Anne Kuokkaselle ja hopeinen Toivo Rissaselle.

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää retkeilyä ja liikuntaharrastusta eri muodoissa: jalkaisin, hiihtäen, pyöräillen, meloen, jne. Toiminnassa otetaan huomioon luonnon arvot ja ympäristön suojeleminen.

Monenmoista retkeä ja tapahtumaa on mahtunut vuosien varrelle sen jälkeen, kun yhdistyk-

sen perustamiskokous pidettiin Outokummun kaupungintalossa 31.1.1984.

Yhdistys on tehnyt merkittävää työtä useissa eri hankkeissa. Toiminnan alkuvuosina tehtiin Polvijärven matkailun edistämiseksi liittyneen kunnan kolmen joen melontakelpoisuuskartoitus. Muutama vuosi sitten olimme mukana kunnostamassa Outokummun Erä- ja Luontokeskuksen 12 järven melontareittiä. Yhdistys hankki kaksi uutta kanoottia, jotka ovat kaikkien melontaa harrastavien käytettävissä.

Olemme olleet vuosien varrella järjestämässä Valamon hiihtoa yhdessä muiden Outokummun liikunnallisten yhdistysten kanssa. Useat Suomen kansallispuistot ovat tulleet tutuiksi. Olemme valloittaneet jo mm. Kolin, Patvinsuon, Petkeljärven, Päijänteen, Valmusan, Repoveden, Isojärven, Pallas-Ounastunturin, Oulangan, Hossan ja Riisitunturin kansallispuistot. Keväällä 2020 lähdemme Rokualle kummiseurojemme KR:n ja ViRet:n kanssa.

Pyöräilyretkistä voidaan mainita Pielisen ympäripyöräily, Viinijärven ympäripyöräily, pyöräretki

Ansiomerkkien saajat Toivo Rissanen ja Anne Kuokkanen.

Ahvenanmaan saaristossa ja osallistuminen TRL:n pyöräretkelle Satakunnassa kesällä 2019. Melontaa

on harrastettu mm. Taipaleenjoella, Viinijärvellä sekä Erä- ja Luontokeskuksessa.

Kesä- ja talvikalastusta on harrastettu Höytiäisellä, Viinijärvellä ja Juojärvellä. Sieniä ja marjoja on poimittu lähimetsistä.

Yhdistyksemme jäseniä on ollut kunnostustalkoissa TRL:n majoilla. Käytettävissämme on 10 majaa Enontekiöllä ja yksi Lieksassa.

Yhteistyö Joensuussa toimivan Karjalan Retkeilijöiden kanssa on tiivistynyt ja nykyisin KR on meidän kummiseuramme yhdessä Viidin Retkeilijöiden kanssa. Kummiseurat järjestävät vuosittain yhteisiä retkiä.

Juhlakokouksessa päätettiin vuoden 2020 toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta sekä valittiin yhdistyksen toimihenkilöt. Puheenjohtajaksi valittiin edelleen Heikki Haapea ja varapuheenjohtajaksi Anne Kuokkanen. Johtokunnan muiksi jäseniksi valittiin Sirkka-Liisa Tölli, Reino Tölli, Toivo Rissanen ja Seija Pääkkönen sekä varalle Eija Koistinen ja Pirjo Vauhkonen.

Teksti ja kuvat
Seija Pääkkönen

Taulla Hirsiniemen patikkareitillä Livohkassa syksyllä 2019.

"Kummittelua" Savonlinnan Putretissa

Kummiseuramme Karjalan Retkeilijät Nousiaisen Ilmon johdolla järjestivät meille kummiseuraretken touko-kesäkuun vaihteessa, tarkemmin Helatorstaista seuraavaan sunnuntaihin. Retki suuntautui Savonlinnaan ja majoituimme Savonlinnan Työväen Retkeilijöiden omistamassa Putretissa. Aamuisin teimme aamupalan vuoroitellen ja päivisin söimme kaupungilla. Iltaisin tietenkin saunoille.

Retkikohteita kaupungissa riitti. Kävimme mm. Punkaharjun historiallisissa kohteissa sekä Lustossa Suomen metsämuseossa. Kävelimme hyvin viitoitettuja kuntopolkuja kohteista toiseen. Sade hieman kiusasi, mutta tunnetusti emme ole sokerista. Karjalan Retkeilijät ja meidän Uudentalon Liisa olivat jo ehtineet edellisenä päivänä käydä Linnasaaren kansallispuistossa.

Savonlinnan Työväen Retkeilijöiden Putretti-maja on järven rannalla viehättävässä luonnon ympäristössä. Kuva Mirja-Liisa Neuvonen.

Kaupunkipäivät olivat kauniita ja lämpimiä. Kävimme mm. Sulosaarissa, torilla syömässä Lörtsyä, veneristeilyllä, Olavinlinnassa ja Ri-

hisaarissa Saimaan luonto- ja museokeskuksessa. Ehdimme myös tutustumaan Putretin lähellä olevaan Putkinotkon kesäteatterin ti-

loihin ja kuvaamaan kaunista Rauhanlinnaa, joka sai rauhassa rapistua kauniissa järvimaisemassa. Surullista!

(Kirjoittaessani matkakertomusta tiedämme jo, että Rauhanlinna on myyty ja sitä ryhdytään entisöimään, mikä on todella hieno asia).

Kiitos Karjalan Retkeilijöille ja varsinkin Ilmolle hienosti järjestetystä kummiseuraretkestä.

Kari, Liisa, Niina, Mia ja Teija ViRet

Putrettiä voi vuokrata myös TRL:n jäsenurat. Kotisivut www.putretti.suntuubi.com.

Tiedustelut ja varaukset vain puhelimitse Raili Muukkonen 050-5816320.

Lisätietoja Savonlinnan matkailukohteista info@visitsavonlinna.fi

Vihdin retkeilijät tarjoaa toimintaa erityisryhmälle

Iloinen joukko Vihdin Senioriputista ja Pässitalosta on jo yli kahden vuoden aikana osallistunut ViRetin järjestämille retkille ja luontotilaisuuksiin, unohtamatta pikujouluja. Mukana 6 eritasoisesti liikkuvaa kehitysvammaista aikuisista. Olemme käyneet Vanjärven lintutornilla, Luontokeskus Haltiasa ja Nuuksion pohjoisella portilla nuotiotulilla pelaamassa Mölkkyä. Senioriputtilaiset ovat tutustuneet myös Ojakkalassa toimivaan Onnelan Puutarhaan ja siellä kukkien istutukseen sekä kasvatukseen. Neuvosten kesäkeittiössä pelattujen seurapelien jälkeen olemme käyneet Espoon nykytaiteen mu-

seo EMMASSA. Vielä ennen ViRetin jäsenten pikkujouluaskartelemme joulukortteja Rientolassa. Ohjaajina ovat toimineet ViRetin jäsenet ja jäsenksemme viime vuonna liittynyt Hanna Nuorinko Onnelan puutarhalta.

Toiminta tulee jatkumaan myös ensi vuonna.

OIKEIN MUKAVAA JOULUN AIKAA JA RETKEILYLLISTÄ VUOTTA 2020

t. **Helli, Hannu, Liisa, Riitta, Kari, Hanna ja Mia** ViRetistä sekä **Aleksi, Antero, Jyrki, Kari, Leena ja Pirjo** Vihdin Senioriputista ja Pässitalosta.

Maria ja Lauri pääsivät kurkkimaan pesään.

Linnunpönttöjen kunto- ja pesimistarkastus

Miljoona linnunpönttöä-projektissa syksyllä 2017 talkoitiin ja vietiin Nuuksion kansallispuistoon Saarilammen kupeeseen yhdeksän pönttöä. 19.10. käytiin tekemässä kuntotarkastus ja tutkailtiin kuinka monessa pöntössä oli kesän aikana asuttu. Kodin oli löytänyt 8 lintu-

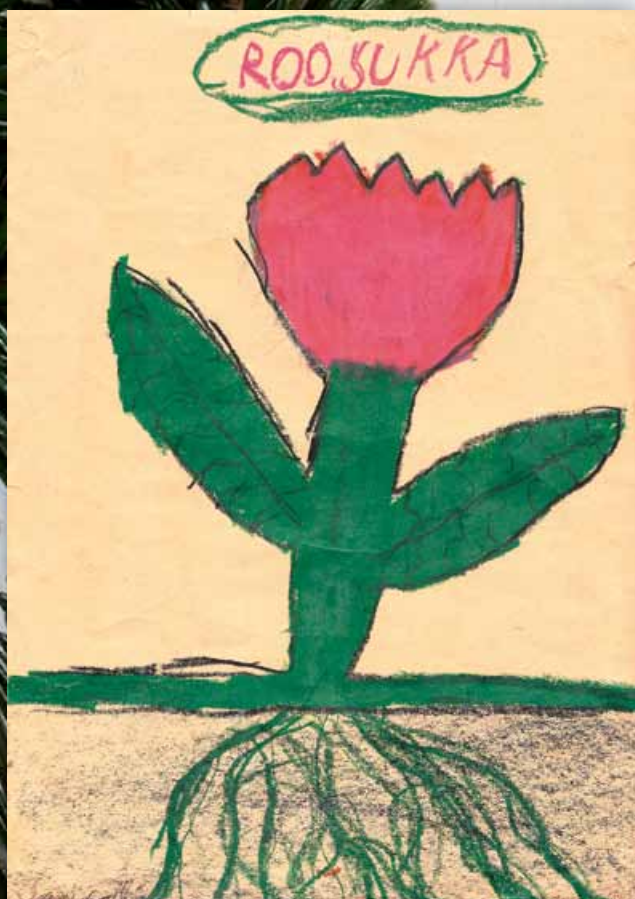
perhettä ja yhdessä oli pesitty kaksi kertaa. Varsinainen puhdistus tehtiin tammi-helmikuussa yhdessä Papinsaaren telkänpönttöjen suhteen. Mukana 12 virettäistä ja ViRetin ystävää.

Teksti ja kuva
Mia Neuvonen

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

♥ GOD JULI ♥ BUORRI JOULLUOI ♥
♥ HÄID JOULEI ♥ MERRY CHRISTMAS! ♥
♥ TROHE WEHNACHTEN! ♥
♥ MELLEURS VOEUX DE NOËL! ♥

Rauhallista Joulua
Reipasta Uutta Vuotta!
Laajasalon Reippailijat ry Lare

Sopua ja rauhaa!
Kangasalan Retkeilijät ry

Joulutervehdys
Nuuksion pohjoislaidalta.
Voimaannutaan luonnosta!
Vihdin Retkeilijät ry

Hyvää Joulua ja
Onnea uudelle vuodelle 2020!
Helsingin Työväen Retkeilijät/
Helsingin Luonnonystävät

Hyvää Joulumieltä sekä Rauhallista Joulua
ja Menestyksestä Uutta Vuotta 2020!
Samalla kiitämme jäseniämme ja yhteistyö-
kumppaneitamme kuluneesta vuodesta.
Kuusankosken Retkeilijät ry

Rauhaista Joulua ja
liikunnallista vuotta 2020!
Riihimäen Retkeilijät ry

Joulupukkikin liikkuu
hyvässä seurassa.
Tule porukkaan mukaan!
Jyväskylän kunto- ja luontoliikkuajat ry

Kuopion Retkeilijät toivottaa
retkiystävillensä tähtikirkkaita
iltoja ja aurinkoisia päiviä!
Kuopion Retkeilijät ry

Rattoisaa joulua
ja mukavaa retkivuotta 2020!
Järvenpään Retkeilijät ry

Lämmintä Joulumieltä kaikille
Retkeilijöille ja mukavia ja mieleen-
painuvia retkiä tulevalle vuodelle 2020!
Rovaniemen Retkeilijät

Stenbackan hyvät haltijat
toivottavat kaikille
joulurauhaa.

Keisarini-
viitta

Iloista Joulua ja
Rauhaa maailmaan!

Espoon Retkeilijät ry

Rauhaisaa Joulua ja
riemukasta Uutta Vuotta!

Retkeilyseura Vipeltäjät ry

Kiitämme kuluneesta vuodesta.
Toivotamme kaikille oikein Hyvää
Joulua ja retkirikasta Uutta Vuotta!
t. Karjalan Retkeilijät

Hyvää Joulua ja
menestystä v. 2020

toivottavat Penedon Retkeilijät

Ellen Granholm, Hannele Leppäneva, Marja-Leena Nori

Rauhallista Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!

Salpausselän Samoojat ry

Tervetuloa Tapanin
taaperrukselle 26.12.
Nuukion kuusten tuoksuun!

Nuukion kansallispuistoyhdistys NUUKA ry

Iloista Joulua ja reipasta
retkimieltä v. 2020!
Ylös, ulos ja lenkille!

Tapiolan Maa- ja Meriretkelijät ry

Iloa, rauhaa
ja luonnosta joulun taikaa!

Hämeenlinnan Retkeilijät ry

Länsi-Karjalan Retkeilijät toivottaa
hyvää joulua ja reipasta retkeilyvuotta 2020

Retkeilijä-lehti kiittää kaikkia kirjoittajia ja kuvaajia
sekä tiedottajia, jotka omalla panoksellaan ovat
osallistuneet lehden syntyyn.

HYVIÄ VESI- RETKIÄ 2020!

Kyselkää talvihintaisia kanootteja,
sekä uusia että käytettyjä.

Myyntissä Tubbs-,
TSL- ja MSR-
lumikengät!

Lahjavinkki!
Welhonpesän lahjakortti

Lahjavinkki!
Welhonpesän lahjakortti

Welhonpesä

Kauppakuja 10, 01800 Klaukkala, Puh. (09) 879 8886
e-mail: info@welhonpesa.fi www.welhonpesa.fi

Rattoisia retkiä
ja kahvihetkiä
sekä luovaa
Uutta Vuotta 2020

kaikille Retkeilijä-
lehden ystäville!

Toivottaa Retkeilijä-lehden toimitus

Nuukan tarinaa vuosien vilinässä Luonnollisesti luonnon ehdoilla!

Nuukan toiminta jatkuu edelleen, nyt on 30-vuotisjuhliin vielä aikaa valmistautua. Nuuksion kansallispuisto on laajentunut 5500 hehtaariin (alkuaan 1600 hehtaaria) Viime vuosina on raivattu kan-

sallispuiston Purolan niittyä, jonne on ilmestynyt kadoksissa ollut hirvenkello. Stenbackan pihaniittyä pidetään kunnossa, Keisariniittaperhonen lentelee nykyään iloksemme pihamaalla.

Nuuksion kansallispuistoyhdistys on Metsähallituksen ystävyyshdistys, teemme yhteistyötä myös Suomen Luonnonsuojeluliiton kanssa mm. vuosijuhlan järjestämisessä.

Tervetuloa nuukalaiseksi, emme peri jäsenmaksua, mutta liittymismaksu on 20,-.

Ota yhteys allekirjoittaneeseen os. hilkka.laitinen@gmail.com tai puh. 0440 500354. Tule mukaviin

Vanhan, Högbackan tilan metsittyneet pellot raivattiin kukkaniityksi. Terho Konttisen opastamana pantiin heinää seipäille, haasioille ja suoville. Reippaat suomalais-ranskalaispojat Felix ja Alexis olivat innoissaan.

Liito-oravat olivat "suurta huutoa" v. -99 ja järjestimme "Lentävien rukkasten yön" yleisölle. Oravia ei näkynyt ja meillä väsymys kävi kypälään. Aamuyöstä alkoivat läheisen Kolmikulmalammen kaakkurit komennella poikasiaan ylen äänekkäästi. Oli pakko taapertaa jatkamaan unia omaan petiin.

Pienten retkien iloja

Aikoinaan teimme retkikumppanien kanssa kimpakyytimatkoja ympäri Suomea, hiihtomatkoja ja ruskamatkoja, usein Jäämerelle asti ja matkan varrella poikkesimme joka tunturille ja monien järvien rannoille. Siltä ajalta on Suomen tuntemukseni ja paljon muistoja. Kiihtos Ystävät!

Vaan nyt on ikää karttunut, ei aina löydy kimpakyytiä ja liikkumisessakin on omat vaikeutensa, vaikka ei niistä näytä kaikille haittaa olevan. Tsemppiä vain teille, jotka jaksatte!

Onneksi iloa ja elämyksiä voi löytää pieniltäkin retkiltä. Viimeksi kävimme Helsingin Designmuuseossa ja kun kuulumme Työväen Retkeilyliittoon joka on liikuntajärjestö, niin asiaan kuului kaupunkikävely ympäristössä. Tuttua seutua se on, mutta enemmän vain lä-

pikuljettua eikä ole tullut kiinnityksi paljoa huomiota rakennuksiin ja niiden yksityiskohtiin. Alue on nyt kaikin puolin kunnostettu ja siisti, upeata uusrenessanssia. "Ohranan talosta" on viime aikoina paljon kirjoiteltu, siitä lähti innostus alueen tarkasteluun.

Kasarmintorille oli ilmestynyt mahtavan kokoinen moderni talvisodan muistomerkki. Poikkesi tyylistä, pitää varmaan käydä katsomassa uudelleen, että oppii tuntemaan muistomerkin sanoman.

Minulla on koko aikuisen ikäni ollut koira, ja sen kanssa olen päivittäin samoja Espoon polkuja kiertäessäni tutussa ympäristössä tavannut lukuisia kauniita ja jännittäviäkin asioita: raatteen kukat suolla, "suomalaisia orkideoja" metsätien varressa, erivärisiä kääpiä ja jäkäliä. – Kerran keskiyöllä oli

Perheen pienimmät löytöretkellä Nuuksiossa. Kuva Tatjana Turitcyna.

karhuemo pentujensa kanssa karapellossa. – Karvahattua muistuttavan huuhekujanpoikasen silmät vain liikkuvat kalliolla. Yläpuolella lentävän emon huomasin, kun

korppi rääkäisi. Onneksi koirani oli rauhallinen kaikissa tilanteissa.

Tuula Touru
Tapiolan Maa- ja Meriretkelijät

Tervetuloa Nuuksion
kansallispuiston
26-vuotisjuhlaan 1.3.2020
Stenbackan mäelle!

talkoisiin harrastamaan hyötylii-
kuntaa sekä retkille Nuuksioon
ja muihinkin kansallispuistoihin.
Aina koet jotain yllättävää!
Myös tukikohta Nuuksiossa,
Stenbacka on käytettävissä.

Stenbackassa on aina hyvä il-
mapiiri!
Luonnollisesti NUUKAAN!

Kuva ja teksti
Hilkka Laitinen

Oli kulunut kymmenen vuotta puiston perustamisesta v. 2004.
Järjestimme Suomen Luonnonsuojeluliiton ja Metsähallituksen kanssa
vuosisuhlan, jossa esiintyivät niin kettupojat Pera ja Jussi, puputyöt
Sari Komonen, nalle Terho Konttinen ja liito-oravakin Hilkka.

Puiston 20-vuotisjuhlat järjestettiin 1.3. erähenkisissä tunnelmissa
lähellä Luontokeskus Haltiaa Aarnivalkean tulipaikalla perinteisin
menoin. Väkeä oli runsaasti ja komeasti kaikui kallioisessa maastossa
Metsämiehen laulu. Armi oli tehnyt hienon kakun Nelli Mikkosen
kanssa. Kakussa on puiston elementit, metsä, suo, lampi, kalliot, puro,
marjamaat ja luntakin ylängöllä.

Hoidimme Högbackan niittyä 10 vuotta, sitten metsähallitus antoi
luvan hevosille tulla niiton hoitoon. Kuva v. 1999. Viikatetta hioo Jussi
Mikkonen, vierellä poseeraa niityn ikioma perhostytö Vilma Saarinen.
Kaarina Piispa mättää heiniä seipäälle.

**Salpausselän Samoojien
Tuula Hauhia lähestyy meitä
runoilijan siivin!**

Ei koskaan sattumalta

Aamun harmaus upottaa,
nielaisee huokoseensa lintujen parven,
äänetön lumi putoaa syliini
kiteiden särmät lomittuvat untuvaksi,
marraskuun lauluksi
se on vetinen kosketus, jonka tuuli puhaltaa
pois,
ei mitään tapahdu, ei koskaan sattumalta,
aurinko murtaa yön, aalto kohtaa rannan,
sinun sanasi:
ne etsivät rauhoittavia varjoja
hapuilevat tämän hiljaisuuden lävitse
kukat kukkien lomiin seppeleiksi
niin kuin syntyvä kuuhtuu, maatuu, syntyy
ilmaan heitetty lause, tipahtaa väliltämme
kypsynyt siemen multa,
yhdessä kerran olet minulle ihmisenmuotoinen,
kun käännyn katsomaan
seuraavat päivien rivit toistaan
värjötellen, hitaina ja järjestyksessä,
huomaat,
menneisyytemme on vain valon huokaus,
joka katoaa aamutähden lailla.

Luonnon
ihmeitä

Syksyinen kosteus tuo värejä esiin. Käävät ovat luon-
non taideteoksia.

Suomessa hyvin yleinen kantokääpä suorastaan leik-
kii väreillä. Kuvassa olevassa kuusen rungossa on eri vä-
risiä kantokääpiä, joita on ollut mielenkiintoista seura-
ta vuosien varrella. Pienestä nysästä on eri värien kaut-
ta kasvanut oikein loistava kaunokainen.

Kantokääpiä esiintyy muissakin puissa, mutta kuusi
on suosikki. Tarkkaillaanpa!

Värit tekevät mielen iloiseksi syksyn harmaudessa.

Teksti ja kuva: **Hilkka Laitinen**

Hämeenlinnan Retkeilijät palaa juhlasta arkeen

Retkeilijä-lehden ilmestyessä Hämeenlinnan Retkeilijöiden 40-vuotishumu on ohitse. Sen sijaan varsinaisen syntymäpäivä on sitäkin lähempänä. Joulukuun 10. päivän iltana 1979 viisi retkeilyhenkistä hämeenlinnaista kokoontui perustamaan Hämeenlinnan Retkeilijät-seuran. Samoin he päättivät heti anoa TRL:n jäsenyyttä.

Seuran syyskokous ja pääjuhla 23.11. ovat tätä kirjoitettaessa edessä, joten ei ole syytä ennakoida, miten arvioimme menneitä aikoja, ei myöskään miten seura evästi itseään tulevaan. Mutta tuntuu, että takana on onnistunut, virkistävä juhluvuosi. Juhlavuoden kunniaksi HäRet mm. halusi elyvtää vanhan erätaikisojen perinteensä, lisätä lähiseuturetkiensä määrää ja avata retkensä kaikille halukkaille.

Seuralla oli aikanaan tapana mitellä erätaikisoissa osaamista ja tietämistä, mutta perinne oli katkenut. Tämän vuoden kisojen päätarkoitus oli elyvtää järjestelytaitoja. Nyt rasteilla mm. tehtiin tulia ja keitettiin kilpaa vettä, ratkottiin ensiaputehtävä, tunnistettiin puulajeja ja arvioitiin etäisyyksiä. Joka rastilla oli myös yksi tietoteh-

Aulanko-patikalla nautittiin hienosta ilmasta ja maisemista.

tävä. Kisa turvajärjestelyineen onnistui hyvin, vaikka lisähaasteena naapurissa pyöri ja hyöri kesän suurin sotapeli.

Avoimet retket olivat myönteinen kokemus. Seura sai selvästi

tunnettuutta, ja mikä parasta tänä vuonna myös paljon uusia jäseniä. Retkellä oli hauska tavata uusia ihmisiä ja tehdä tutuksi omaa väkeä. Jos kaikki menisi kuin toiveissa, hyvä vuosi synnyttää hyvän kierret-

tä, lisää avoimuutta, lisää aktiivisuutta, lisää intoa ja lisää iloa. Juhlavuosi olisi oikein juhlan väärsti.

Teksti ja kuvat

Markku Karvonen, HäRet

Elokuussa kisattiin erätaidoissa.

Evon luontoretki Sorsakolun laavulla.

TRL:N MAJAVUOKRAT

Vuodepaikkamaksut

Varkhanmukassa (Enontekiöllä)

jäsen aikuinen 8 e
alle 12-vuotiaat 4 e
ei-jäsen aikuinen 12 e
alle 12-vuotiaat 7 e

Rihmakurussa (Kittilässä) ja Ukonjoella (Lieksassa)

jäsen aikuinen 10 e
alle 12-vuotiaat 5 e
ei-jäsen aikuinen 14 e
alle 12-vuotiaat 8 e
Rihmakurussa auton pito
sähkötolpassa 4 €/vrk.

Majoja voi varata vuodepaikkamaksulla tai viikko/vrk-hinnalla. Tarkemmat hintatiedot netissä www.tyovaenretkeilyliitto.com sivulta Majat / Majamaksut.

Maksut majavuokrauksesta TRL:n tilille

IBAN FI66 1521 3007 119458

Viitenumerot:
Varkhanmukka + Suaskumpu
11222, Rihmakuru 24442,
Ukonjoki 11277, Käkälö 12331

Karjalan Retkeilijät: Kymmenen vuotta yhteisiä retkiä venäläisten lasten ja nuorten kanssa

Karjalan Retkeilijät ”löysivät” Pietarhovin lasten ja nuorten keskuksen DYC:n jäsenensä Juri Podkopajevin avulla. Hän oli opiskellut Petroskoin yliopistossa samaan aikaan keskuksen ohjaajan Anna Jefimojan kanssa. Toverukset tapasivat uudestaan Joensuussa v. 2007 ja siitä yhteistyö sai alkunsa.

Pietarhovilaisten lasten ja nuorten ensimmäinen matka Suomeen suuntautui Pohjois-Karjalaan. Majapaikkana oli Hopealahti ja tutuksi tulivat mm. Joensuu ja Koli. Sen jälkeen on oltu vuoroin vieraissa niin Lapissa hiihtämässä ja vaeltamassa kuin tutustumassa Vodlajärven ja Paanajärven kansallispuistoihin, Oulankaan ja Iso-Syötteeseen. Toki Pietarhovissa ja sen ympäristössäkin on käyty seikkailemassa.

Ryhmiin vahvuus on useimmiten ollut 15-20. Annan ohella tutuiksi ovat tulleet muut ohjaajat, Irina, Ljuba ja Nadja ja monet lasten vanhemmat. Retkeilijä-lehdestä on useamman kerran saatu lukea venäläisnuorten vaikutelmista. Niin tälläkin kerralla, kun takana on kesäkuinen viikko Oulangan kansallispuistossa.

Jaroslav Vinitchenko 13 v.

Vuosina 2017 ja 2019 osallistuin tutkimusmatkoihin Paanajärven kansallispuistoon Venäjällä ja Oulangan kansallispuistoon Suomessa. Molemmilla matkoilla ryhmämme teki päivävaelluksia Oulankajoen jyrkkiä rantoja pitkin. Nousimme tuntureille, nautimme ihanista maisemista, pysähdyimme kuohuvilla koskilla. Moni asia luonnossa ja kansallispuistojen jär-

jestelyissä on samanlaista, mutta tärkeintä on, että sekä Venäjä että Suomi säilyttävät maapallomme kaunista luontoa.

Ilja Sviksha 10 v.

Suomessa me käytiin Rukan lastenkettelukeskuksesta. Katselimme Rukan korkeita hyppyreititä, joista voivat hypätä vain rohkeat, valmennuksen saaneet urheilijat. Seuraavaksi me noustiin vuorelle, josta näimme hyppyreitit vielä lähempänä. Nousut ja laskut olivat oikein jyrk-

kiä. Me kiersimme ympäri Rukan ja Valtavaaran tunturit ja palasimme takaisin. Minua oikein miellytti Ruka.

Ivan Shirjajev 12 v.

Me matkustimme Suomen kansallispuistoissa, metsissä ja tuntureissa. Kun on tarkkana, voi nähdä paljon mielenkiintoista: puut, heinät, hyönteiset. Minusta mielenkiintoisimmat olivat metsän erimuotoiset kuivat kiemurtelevat oksat, juuret ja rungot. Niissä erotta erilaisia

hahmoja ja kuvioita. Yksi on käärmeeen, valaan tai krokotiilin näköinen, toinen muistuttaa oravaa tai koiraa, kolmas isoa elefanttia. Näin luonnossa voi tehdä monta löytöä, kuten minä tein!

Vjachislav Chistjakov 12 v.

Yhtenä päivänä me käytiin kuohuvalla Myllykoskella. Päästäksemme sinne meidän täytyi kulkea keinuvan riippusillan yli. Kun minä lähestyin sillan keskiosaa, minusta tuntui, että minua heiluttaa tuuli. Tämän kosken kohokohdassa on oikein voimakas virta ja ihmiset rakensivat siihen paikkaan myllyn. Mylly toimii seuraavasti: ensin vesi nousee patoa yleemmäksi, sitten vesi ohjautuu ränniin, siitä se puttaa pyörivälle pyörälle, joka pyörittää myllynkiveä. Myllynkivi on tehty kahdesta puolikkaasta, jotka jauhoivat jyviä jauhoiksi. Oli mukavaa perehtyä myllyn toimintaan, sillä tätä ennen en ymmärtänyt miten jauho syntyy.

Nikita Sjomin 14 v.

Koko meidän ryhmää miellytti reitin nimi ”Pieni karhun kierros”. 15 kilometriä Kitkajoen rantoja pitkin jäävät meidän muistiimme ikuisiksi ajoiksi. Kaikki oli mukavaa: mutkikkaat polut, 1519 porrasta ylös ja alas, vesiputoukset, kosket, ihmeelliset juuret ja tietenkin, päivän päälahja – pieni kukka – kansallispuiston symboli – neidonkenkäkämmekkä ”Calypso bulbosa (L.)”. Muistoksi meille jäi paljon valokuvia.

Juha Hämäläinen

Kuvat Juri Podkopajev

Suunta Paanajärvelle.

■ **Espoon Retkeilijät (ER)**
26.12. Tapanin taaperrus klo 11 M-pirtiltä.
25.-26.1. Akkojen räpimistöretki (TRL).
22.-23.2. Ukkojen luontoretkei (TRL).
25.2. klo 18 vuosikokous Espoon kulttuurikeskus, Kulttuuritaukio 2, Espoo, kellarikerroksen kok.huone. Tarjoilua!
29.2.-1.3. Pyry-päivät ja Nuuksion kansallispuiston vuosijuhla Stenbackassa.
14.-15.3. Jää/suohiihto.
28.3.-4.4. Hiihtoviikko (TRL).
25.4. Linturetkei.
30.4.-1.5. Työn ja luonnon juhlaa Stenarissa.
 Tapahtumien yht.henkilöt:
 armi.salenius@gmail.com p. 040 5098259; hilkka.laitinen@gmail.com p.0440 500354;
 pertti.mikkela@gmail.com p.0400 475254; Petri Mikkela, pejomi@gmail.com;
 Juha Saarinen, jpt@kolumbus.fi p. 050 5430067;
Nettisivu www.trekkari.fi
Seuran tukikohta: Stenbacka Nuuksiossa. Vuokrat jäsenille 10,-/2,-/vrk ulkop. 15,-/5,-. Hilkalla tilauskalenteri.

■ **Helsingin Työväen Retkeilijät (HTR)/ Helsingin Luonnosystävät 6.2. Matin juhlapatika.**
 Kokoonnutaan Hakaniemessä Ympyrätalon edessä klo17, josta kävellen TRL:n toimistolle, kahvitilaisuus alkaa noin klo 18.30 alkaen, ilmoita viim. 4.2.
29.2. Espoon Oittaalla ulkoilu/liikuntapäivä klo 10 alkaen. Hiihdetään, luistellaan, lasketaan mäkeä, pilkitään ym. ilmoita viim. 27.2.
12.3 Kevätkokous TRL:n toimistolla klo 17.
11.4.-25.4. Hiihto- ja pilkkiviikot Raattaman Rihmakurussa (viikot16-17) ilmoita viim. 30.1.
23.5. retki Isosaareen, jatketaan perinteistä teemaa "Helsingin saaret tutuksi", lähtö klo 10 Kauppatorinrannasta, ilmoita viim. 20.5.
12.9.-26.9. Ruskatapahtuma Rihmakurunmajoilla (viikot 38-39) ilmoita viim. 30.5.
 Tapahtumien yhteyshenkilöt:
 oranen.eila(at)gmail.com puh. 0407344913, mk.huttunen(at)pp.inet.fi puh. 0408324302

■ **Hämeenlinnan Retkeilijät (HäRet)**
Vuosi alkaa vapaamuotoisella uuden vuoden vastaanotolla Vanajaniemessä ja Padasjoella.

15.2. klo 10 alkaen ulkoilupäivä ja kelin salliessa hiihtoretkei Alajärvellä.
23.2. HäRet osallistuu vuotuisen Kaupunginpuiston laskiaisriehan järjestämiseen, mikäli saa kutsun.
22.3. klo 9-12 pilkkikisat Vanajaveden jäällä, yhteislähtö on Vanajanniemen mökin rannasta. Kisan jälkeen **klo 13 pidetään seuran kevätkokous.**
Lapin hiihtoretket maaliskuuhuhtikuussa, tukikohtina Rihmakuru ja Harrisaaajo.
25.4. klo 10 alkaen talkoot Vanajanniemessä.
Talkoot Padasjoella touko-kuussa (päivä avoin) klo 10 alkaen.
Päiväretkei Könnölän kylän/ Suvirannan maisemiin touko-kuussa.
Luonto- ja kulttuuriretki Janakkalaan kesäkuussa.
Juhannuksena vietämme **omatoimiset juhannusjuhlat seuran mökeillä,** saunomme ja kokko palaa sään salliessa. Lisätiedot: hameenlinnanretkeilijat@gmail.com
 Fb-sivu: <https://www.facebook.com/HameenlinnanRetkeilijat/>
 Tiedustelut: Teemu Roisko, roisko(at)gmail.com, 050 413 3315.

■ **Jyväskylän Kunto- ja Luontoliikkujat ry (JyKuLuLi)**
Keväällä järjestetään lintubongaus- ja pöllönkuuntelu-reissut.
Syksyllä järjestetään ruska-marja-sieniretki.
Lisäksi järjestetään erilaisia lumikenkä-, hiihto-, pyöräily-, kalastus- tai sieniretkiä.
 Netti: kuntoluontoliikkujat.sporttisaitti.com

■ **Järvenpään Retkeilijät (JäRet)**
12.-15.12.2019 Joulupolkutapahtuma Vanhankyläniemessä torstaina ja perjantaina klo 16-19, lauantaina ja sunnuntaina klo 13-18. Alueen yhdistysten yhdessä järjestämä. Vapaa pääsy.
21.1.-4.2. 2020 Talviretki Järvenpään Opistolla. Kouluttajana Riitta Sairinen. Ilmoittautumiset Järvenpään Opistolle.
15.2.2020 Kulttuurihiihto/kävely, teemana Nummenkylän historia. Lisätietoja myöhemmin.
 Yhdistyksen nettisivut: www.jarvenpaanretkeilijat.com. Käy tykkäämässä myös yhdistyksen Facebook-sivusta!

■ **Kangasalan Retkeilijät (KangRet)**
10.2. klo 10 Lumikenkäilyä Torpalla.
24.2. klo 10 Kaupunkikävelyä jäähallilta.
25.3. Kevätkokous.
7.5. klo 9 Hautausmaakerros kävellen.
13.5. klo 9 Siivouspäivä Torpalla.
21.5. klo 10 Helatorstain ulkoilupäivä Torpalla.
4.-7.6. Riihimäen Erämessut.
17.6. Kaikille avoin onkikipailu. Päivä vahvistamatta. Yhteyshenkilönä Risto Mäntylä, 040 8289 146.

■ **Karjalan Retkeilijät (KR)**
10.1. Kuutamohiihto Joensuu.
1.-2.2. Ukkojen luontoretkei Kotkan Kaariniemessä. Paikka ilmoitetaan myöhemmin.
Valamon hiihto tai Ruunaan koskihiihto maaliskuuhuhtikuussa.
vko 13 Lapin hiihtoviikko majoitus Rihmakuru/Harrisaaajo.
4.-5.4. Kevätkokous ja pilkkipailu Hopealahdessa.
Linturetkei toukokuussa.
16.-17.5. Liiton talkoot Ukonjoella (TRL).
21.-24.5. Kummiseuraretki Rokualle (Länsi-Karjalan Retkeilijät).
vko 25 NFI 125 v -matka Wieniin (max 16 henkilöä).
 Tiedustelut juha.hamalainen@kotiportti.fi

■ **Kuopion Retkeilijät (KuRet)**
Talvitapahtuma helmikuussa koko perheelle Koivulassa, pilkkimistä ym.
Kevätkokous, hiihtoretkei maaliskuussa Kajansalon laavulle.
Kulttuuriretki huhtikuussa

Lapinlahdelle Väisälänmäelle,
Koivulan kesäkunnostus.
Villiniyntyästä, toukokuussa perhetapahtuma Koivulassa, yrtekkurssi.
Lapin- ja ukonjoen majatalokoot kesäkuussa, **Lähiretkiä** kuopion ympäristöön, **Koivulan juhannus.**
 Yhdyshenkilöt:
 pj. Pauli,paulitkomonen@gmail.com, varapj. Liisa, Ilm. niskanen@gmail.com, p. 040 7516143, Helena,helena.s-k@hotmail.com,p.044 5040382, Pertti, pertti.taskinen@hotmail.com, p.040 8678638;
 Koivulan varaukset: Annu, koistinenannu@gmail.com, p.044 364 8393

■ **Kuusankosken Retkeilijät (KuuRet)**
Matkailu- ja retkeilyilta helmikuussa, Kuusankosken seurakuntatalo.
Ulkoilu- ja pilkkipäivä maaliskuussa, Sompanen, Voikkaa.
Kuutamohiihto maaliskuussa.
Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous maaliskuussa, Kettumäen palvelukeskus.
3.-11.4.2020 Lapin hiihtoviikko, Raattaman lomamajat.
Linturetkei toukokuussa sauva-kävellen.
Kesän avajaiset, Sompanen, Voikkaa.
 Tiedustelut: Simo Korpelainen p.040 7617368 tai simo.korpelainen@pp.inet.fi
 Netti: kuusankoskenretkeilijat.nettisivu.org

■ **Länsi-Karjalan Retkeilijät (L-K R)**
Jäähiihto Valamoon ja/tai L-KR:n jäsenille Juojärvellä helmimaaliskuussa.
Latukahvio Mustantammen laavulla helmi-maaliskuussa.
12.3.2020 Kevätkokous klo 18

Servolla, Kummunkatu 26.
Kummiluokan tapahtumat:
Talvitapahtuma laskiaisen tienoilla ja syksyllä puolukkaretki + puuron keitto.

11.5.2020 Unelmien liikuntapäivä Kolmikannassa yhdessä Outokummun Sydänyhdistyksen kanssa.

20.-24.5.2020 Kummiseura-retki Rokualle ja Manamansaloon, L-KR järjestää.

16.-23.6.2020 Matka Wieniin NFI:n 125-vuotisjuhliin yhdessä KR:n ja ViRet:n kanssa, KR järjestää.

Kuntorastit Matovaaran maastossa, ajankohdat sovitaan myöhemmin. Lisätietoa: heikki.haapea(at)pp.inet.fi puh. 0400 210 011

■ Riihimäen

Retkeilijät (RiRet)

20.3.-28.3. Hiihtoretkeily Vuontispirtille.

9.5. Äitienpäiväpyöräily.

13.6. Kansallispuistoretkeily.

Tiistaiset kokoontumiset Suonummen majalla.

Kaupungin siivoustalkoisiin osallistuminen toukokuussa.

Kesäkauden avajaiset.

Tarkempia tietoja puh.

040 7254898 Raija

www.riihimäenretkeilijat.yhdistysavain.fi

■ Rovaniemen

Retkeilijät (RoiRet)

Talviulkoilutapahtuma tammikuussa (hiihtoa, lumikenkäilyä).

Kevätkokous helmikuussa.

14.-16.2. Rovaniemi 66, 150 ja 300 kilpailussa talkoileminen.

9.3. Kuutamohiihto.

Geokätköilyyn tutustumista maaliskuussa.

28.3.-4.4.2020 TRL:n hiihtoviihkolle osallistuminen.

Pilkki / ulkoilutapahtuma huhtikuussa.

Retkeilyn peruskurssi (huhtitoukokuu).

Pyörät kuntoon tapahtuma toukokuussa.

15.-17.5. Erämessuilla talkoileminen.

5.-13.6.2020 TRL:n majatalokoiisiin osallistuminen.

11.-14.6. Jukolan viestissä talkoileminen liikenteenohjauksessa.

Tiedustelut: Hannu p. 040 588 1439.

Netti: facebook.com/rovaniemretkeilijatry

■ Salpausselän

Samoojat (SalSa)

1.1.2020 Uudenvuoden retkeily. Vuoden alkajaisiksi kävelemme Jalkarannassa ns. Karhukadun

entiseltä muuntajalta Korkeakankaalle. Tulipaikka on ja Tarmo on lupautunut tarjoamaan kahvit. Reitin pituus 3-5 km.

Viikolla 7 Kuutamohiihto helmikuussa Selkäsaaren laavulle. Kokoontuminen Mukulan kartanon parkkipaikalle klo 18.00, yhdyshenkilö Aune Kurki aune.kurki@elisanet.fi tai gsm 0405961200.

15.3.2020 Kymijärvihihto alkaa klo 10.00 Karisman parkkipaikalta, yhdyshenkilönä Leo Ketola gsm 0407568444.

15.3.2020 Kevätkokous klo 17 pidetään Kahvisaaressa.

Linturetket. Osallistutaan huhtikuussa yhdessä Päijät-Hämeen lintutieteellisen yhdistyksen järjestämille retkille, ilmoittautaan suoraan järjestäjälle katso netistä phly.fi/toiminta/tapahtumakalenteri.

Retki Soltin järvelle. Ajankohta avoin.

Pyöräretkeily toukokuussa Kymijärven ja Alasenjärven ympäri Lähtö Lahden kaupunginteatterin edestä klo 10. Omat eväät ja juomat mukaan, yhteyshenkilö Helena Nurmio, helena.nurmio@gmail.com Valtakunnallinen pyöräilyviikko.

16.5. Kierretään Tiilijärviä Hollolassa. Vähä-Tiilijärvi, Keski-Tiilijärvi ja Iso-Tiilijärvi.

Retki Repoveden kansallispuistoon. Ajankohta avoin.

Nuotioiltoja touko- ja kesäkuussa Kahvisaaressa, samalla talkoita ja raivausta.

■ Vihdin

Retkeilijät (ViRet)

15.12. Pikkujoulu Rientolassa.

Retki EA-kurssi tammikuussa.

Papinsaaren pönttöjen tarkastus helmikuussa.

19.3. Kevätkokous.

19.4. Meikon luonnonsuojelualue.

14. ja 16.5. Suunnistuskurssi.

21.-24.5. Kummiseura-retki Rokualle.

16.-23.6. Kummiseura-retki Wieniin (alustava).

Yölaulajien retkeily kesäkuussa, Villa Elfvik-Tarvaspää.

4.7. Ulko-Tammio, Hamina.

Lisätietoja idman.helena@gmail.com ja miaviret88@gmail.com.

■ Nuukin kansallispuistoyhdistys NUUKA ry

1.3. klo 12 alk. Kansallispuiston vuosijuhla Stenbackan pihapiirissä, lähemmin Hilikka Laitinen puh. 0440 500354 tai sähköposti hilikka.laitinen@gmail.com

Lumiukko luo lämpöä

Yhteisöllisyys on komea positiivinen sana, jota nykyään paljon käytetään. Se tarkoittaa kansalaisten halua yhteisiin ponnistuksiin, yhdessä sovussa tekemisiin. Joulun tienoilla sitä pyritään toteuttamaan lahjoittamalla köyhemmille jopa ostosrahoja ruokakauppaan tai siistimällä ympäristöä muovirokistamme. Meillä on vuosisatainen hyväatekeväs-järjestöverkostomme asialla.

Jos jouluna ois' lunta, voisimme asuintalojemme väen voimin ryhtyä vaikkapa lumiukko-kuvanveistäjiksi, kuten eskiltunalaistunut yliveskalaissyntyinen taiteilija Marit Björnegren kortillaan. Hän on pitkään ollut suosittu Iittalan Naivismikeskuksen taiteilija. Lumiukko on siinä mielessä traaginen hahmo, että sen kohtalo on sulaa pois kevätkelin saapuessa. Mutta se ehtii luoda hyvää mieltä ja lennättää mielikuvitustamme porkkananeneen. Lumiukon teossa saamme toteuttaa lapsenomaista aitoa luovuuttamme!

Muistan tarinan yhdestä lumiukosta, jolta porkkananenenä aina joku nappasi pimeän tultua. Syyliseksi havaittua näpistelijää ei rangaistu, kun selvisi hänen olevan todella ongelmaisen perheen ilmeisesti nälissään oleva poika. Lumiukko sai aina uuden nenän ja poika porkkanan vitamiineineen, kunnes lumet sulivat. Sittemmin vuosien kuluttua sain ilokseni kuulla pikku-Matista tulleen tuhti veturinkuljettaja.

Näitä ukko-juttuja on virinnyt eri alueilla. Esim. vaivaisukkoja tiedetään veistetyin kirkkojen tienoille almujen kerääjiksi satamäärin, vain yksi on naispuolinen, nimittäin Soinissa. Oletteko tavanneet naispuolisia lumiakkoja? Vaatisiko tasa-arvon periaate niitäkin muovailemaan?

Riemukasta talvireippailua toivottaen

Aira Heinänen

Laajasalon Reippailijat

Nakkilan kirkon vaiheilla

TRL-Pyöräretken suunnittelunimi oli Nakkilan kirkon vaiheilla ja jotenkin jäi pettymykseksi, kun suntio ei tullut avaamaan meille kirkon ovia. Onneksi sain tilanteen hänelle puhelimitse selvitettyä, se helpotti kummasti.

Olimme Kokemäellä ja Harjavallassa saaneet kokea niin hienoja asioita päivän mittaan, että Nakkilan kirkon ulkokuoren näkeminen tuntui aika vaatimattomalta.

Edellisenä päivänä olimme pyöräilleet Sastamalasta Kokemäelle, jossa yöyimme Auli Mikolan ihana vanhassa Leinosen torpassa. Kokemäkeläiset ”pyöräilyttivät” meitä eri nähtävyyksissään ja Harjavallassa ilahdutti Emil Cedelreutz museollaan. Nakkilasta matka jatkui Poriin yöpymään.

Kolmannen päivän matkan varrella, Porista Raumalle, poikkesimme Vuojoen kartanon kautta Liinamaan linnaan, joka rikastutti mielikuvitustamme.

Pyöräretken korvaamaton tukihenkilö oli Jukka Öberg.

Neljäntenä päivänä matka jatkui Rauman Unescon maailman suojelukohteesta toiseen, Sammallahden mäelle.

Viidentenä päivänä, Pitkäjärven vapaa-ajankeskuksesta yöpymisen

Pyöräilyjoukkue Jukka Öberg, Helena Nurmio, Seija Pääkkönen, Heikki Haapea, Ritva Sipinen, Kaarina Kähkönen, Kyösti Kähkönen ja Nina Pendikainen.

jälkeen, matkaa kertyikin enemmän, kuin olimme suunnitelleet. Kiepautimme Kiikoisten kautta Kiikkaan ja sieltä Kaarlo Sarkian muistomerkin kautta Sastamalaan viettämään loppujuhlaa ja yö-

pymään Tervakallion Campingissä, joka on Taikayöntien pyöräretkeltä tutuksi tullut paikka. Kiitos ihanille retkikavereille!

Helena Nurmio
Kuvat Matti Koivikko

TRL-RETKET ja tapahtumat

ovat kaikille avoimia ja kokeneiden retkeilijöiden vetämiä.
Tervetuloa!

Retket ja TRL-majat:
www.tyovaenretkeilyliitto.com puh. 045 1369 744

25.-26.1. Akkojen räppimisretki

Karnaisten maisemissa hiihtäen tai patikoiden.
Lisätietoja: armi.salenius(at)gmail.com tai puh. 0405098259.
Varusteiden hankinnassa avustetaan.

31.1.-2.2. Ukkojen luontoretki

Järvenpään Vanhankylän maisemissa, Niemennokant. 6
Ilmoitt.pertti.salo@saunalahti, tekstiviesti 0408368575.
Osallistumismaksu 50,- TRL:n tilille 15213007119458. Viite 13631

28.3.- 4.4. TRL-hiihtoviikko Rihmakurussa TRL:n majoilla

Tiedustelut armi.salenius(at)gmail.com tai puh. 0405098259

18.-25.7. TRL:n pyöräilyviikko Vaasan saaristossa.

Lisätiedot: helena.nurmio@gmail.com.p.0400432099.

TRL-melontaviikko heinäkuussa pvm auki.

Läh. pertti.mikkela@gmail.com

15.-16.8. TRL-perheleiri Espoon saaristossa.

Läh. pejomi@gmail.com

TRL:n nettisivuille päivittyvät tapahtumista tuoreimmat tiedot.

Jussi Mikkonen, Uma Mikkonen ja Raija Kasanen kalassa Purnujärvellä. Kuvaaja Eira Hasu.

Koimme Kuusamon mahtavat retkialueet

Retkien ketju alkoi Oulangan luontokeskuksesta. Kiutaköngäs, sitten Juuma Myllykoskineen ja Siilasmajoineen. Pyhän Jyssäyksen alkutaipaleella harrastettiin ees-taas -kulkua, polku löydettiin ja viikon ainoat sateet saatiin. Riisitunturilta kirkas ja aurinkoinen sää tarjosi näkymiä kauas. Oulangan kanjonissa päästin näkemään joen kulkuakin. Koruoman kierroksella Piippukalliolle nousijat huomasivat, että ”konkariretkelijöiden” lupaamat portaat oli purettu. Heikompijalkaiset ja alaikäiset tekivät lähietkiä. Nuotiolla mustattiin makkaraa, iltaisin saunottiin ja pulahdeltiin Purnujärvessä. Antoisalle TRL-retkelle 14.-21.9. osallistui 17 retkeilijää.

Armi Salenius